

VÝROČNÁ SPRÁVA 2016

NADÁCIA – CENTRUM SÚČASNÉHO UMENIA

BRATISLAVA

I. Výstavné aktivity

I. 1. CENA OSKÁRA ČEPANA 2016

I. 2. OPEN GALLERY 2016

I. 3. BRATISLAVA ART FESTIVAL – BLAF 2016

II. Informačné centrum

II. 1. KNIŽNICA

II. 2. DOKUMENTÁCIA

III. Informačné centrum

III. 1. PREHĽAD PRÍMOV A VÝDAVKY

I. Výstavné aktivity:

I.1 CENA OSKÁRA ČEPANA 2016

Pre N-CSU: Zuzana Pacáková, Michaela Kučová, Michaela Gáboríková

Finančne podporili: Fond na podporu umenia, J&T Banka, Trust For Mutual Understanding, Mesto Banská Bystrica

V spolupráci s: Residency Unlimited, Stredoslovenská Galéria, Slovenská národná galéria, works.io, Múzeum SNP, Záhrada - Centrum nezávislej kultúry, Lunter, Turancar cestovná kancelária, Nadácia Otvorenej Spoločnosti, Pecha Kucha Night Bratislava, Akadémia umení Banská Bystrica. Periférne Centrá, Banská Stanica Contemporary

Mediálni partneri: Denník N, Rádio_FM, Rádio Devín, Flash Art Czech and Slovak edition, Hentak

Prezentácia projektu:

Cena Oskára Čepana je určená vizuálnym umelcom a umelkyniam do 40 rokov (do roku 2014 bola hranica 35 rokov), patrí do siete prestížnych súťaží YVAA a na Slovensku ju realizuje Nadácia – Centrum pre súčasné umenie. Účasť v súťaži nie je obmedzená konkrétnym výtvarným médiom a vzťahuje sa na výstupy v ľubovoľnej oblasti súčasného výtvarného umenia i s autorskými presahmi do iných umeleckých oblastí.

Súťaž vznikla v roku 1996 z iniciatívy Wendy W. Luers, prezidentky Nadácie Otvorenej Spoločnosti (Civil Society Foundation, USA), ako paralela k českej Cene Jindřicha Chalupického. Súťaž od svojho vzniku prešla viacerými premenami a jej podobu formovali inštitúcie, ktoré ju dodnes organizovali: Slovenská národná galéria (1996), Vysoká škola výtvarných umení (1997–1998), Contemporary Art Agency – international (1999–2000), Nadácia – Centrum súčasného umenia (2001 – dodnes). Od roku 2002 je Cena Oskára Čepana súčasťou medzinárodnej siete identických súťaží YVAA – Young Visual Artists Awards, organizovaných v krajinách stredovýchodnej Európy, kam patria Cena Jindřicha Chalupického (CZ), Cena Radoslava Putara (HR), Cena Dimitrija Bašičevića Mangelosa (RS), Denes Award (MKD), Artist of Tomorrow Award (KS), Zvono Award (BIH), The OHO Group Award (SLO), Ardhje Award (ALB) a Baza Award (BG).

Zámery projektu:

- Podpora umelcov mladej generácie v tvorivom vývoji.
- Dynamizácia súčasnej slovenskej výtvarnej scény.
- Zvyšovanie povedomia verejnosti o mladých umelcoch a ich tvorbe.
- Stimulácia vzniku nových výtvarných diel, ktoré sa môžu stať prirodzenou súčasťou ďalších výstavných podujatí, príp. obohatiť zbierky súčasného vizuálneho umenia ako na Slovensku, tak v zahraničí, v neposlednom rade tiež prispieť k rozvoju trhu so súčasným vizuálnym umením na Slovensku.

- Prezentácia diel a tvorby mladých tvorcov v širších súvislostiach nie len na domácej, ale aj na zahraničnej pôde.
- Stimulácia kritického myslenia a umenovednej reflexie.

Víťaz Ceny Oskára Čepana 2016 získa finančnú odmenu **2600 €**, tiež 2 mesačný pobyt v New Yorku v spolupráci s organizáciou **Residency Unlimited** a po návrate z rezidenčného pobytu možnosť realizovať samostatnú výstavu.

Okrem zmieneného sa víťazom kredit zvyšuje aj samotným narastajúcim povedomím o kvalitách a význame ocenenia, ktoré z roka na rok viac a viac rezonuje ako v povedomí domácich umelcov a verejnosti, tak aj za hranicami Slovenska. Pre finalistov ako aj víťazov predstavuje tak Cena Oskára Čepana ohodnotenie a uznanie nie len na slovenskej, ale aj na medzinárodnej umeleckej scéne. Svedčia o tom v neposlednom rade úspechy víťazov minulých ročníkov vo výstavných aktivitách a nárast ich etablovanosti v medzinárodnom kontexte – za všetkých spomeňme len Dorotu Sadovskú, Ilonu Németh, Michala Moravčíka, Tomáša Rafu, Miru Gáberovú, Anettu Monu Chişu & Luciu Tkáčovú, Lucia Nimcovú či Petru Feriancovú, ktorí sa už v súčasnosti radia k etablovaným menám medzinárodnej umeleckej scény.

Bilancia:

Do 20. ročníka Ceny Oskára Čepana sa prihlásilo **54 uchádzačov**, z nich 5 členná porota vybrala 4 finalistov (v rámci nich jedno duo) a v rámci celkového programu sme mali 32 vystupujúcich umelcov a lektorov.

Spolu sa zúčastnilo okolo **1300 návštevníkov** na organizovaných akciách v rámci tohto ročníka COČ. Najsilnejším momentom bola plná kinosála Múzea SNP počas ceremoniálu COČ. Nezvyčajný bol tiež počet lokálnych návštevníkov na vernisáži výstavy finalistov v SSGBB, okolo 150 ľudí a v rámci nich veľa mladých ľudí a študentov Akadémie umení, plus 280 účastníkov na vzdelávacích programoch SSGBB organizovaných pri výstave finalistov COČ, čo do teraz v histórii COČ nikdy nebolo.

Ďalšou novinkou tohto ročníka je organizovaniu v spolupráce s Nadáciou Otvorenej Spoločnosti **ceny za spoločensky angažované umenie** a sprievodnému programu sme mali tento rok rozmanitejšie publikum, viacgeneračné a viacodborové. Chceme pokračovať v návštevách po Slovenských regiónoch, čo nám umožňuje rozširovať zázemie COČ, a tiež je to prínosné pre lokálnu kultúrnu scénu. Aby aj hostia cestovali je potrebné vybudovať silný kultúrny program a kompletnú víkendovú ponuku.

Ukázalo sa, že medzinárodná porota, v ktorej bola iba jedna osoba žijúca na Slovensku, pozerá na Slovensku scénu s iným pohľadom. Zaujímavé bolo sledovať prekvapené reakcie pri zverejnení mien finalistov, z toho dvaja z nich žijú za hranicami SR. To prispieva k posilneniu odborného diskurzu a stimulácii umenovednej reflexie, vďaka propagácii nových tém a mien.

Ďalšie realizované sprievodné podujatia boli:

- 4 x Čepan talks (verejná diskusia s bývalými víťazmi a expertmi)
- 4 x Čepan workshop (program na prezentáciu finalistov vrátane jedného koncertu a jedného workshopu)
- 4 x propagačné aktivity Raňajky v Ďatelinke v Akadémii Umení BB
- 9 x kultúrny sprievodný program v rámci Čepan víkend (Prezentačný večer, Vernisáž Bystrické pastorále, komentovaná prechádzka Banskou Bystricou, diskusiou s Havranom, komentovaná prehliadka výstavy finalistov, Vernisáž Jas a bdenie, Slávnostný ceremoniál, Koncert Midi Lidi, Raňajky v Ďatelinke, Čepan Bus)
- Čepan škola – špeciálne edukačné aktivity SSGBB v rámci program COČ pod názvom „OBJAVujme SÚČASNÉ UMENIE“ s účasťou 128 ľudí

Výstava finalistov a laureát:

Výstava finalistov sa uskutočnila od **8.11.2016 do 4.12.2016** vo výstavne priestoroch Stredoslovenská galéria v Banskej Bystrici. O laureátoch 21. ročníka Ceny rozhodla v sobotu 19. novembra 2016 medzinárodná odborná komisia v zložení **Peter Tajkov (SK), Dušan Barok (SK/NO), Hall Lily (UK), Rossi Maxime (FR) a Bencsik Barnabas (HU)**.

Porota vysoko ocenila výbornú kvalitu prihlásených prác. V škále viac ako 50 prihlášok kladne hodnotila rozmanitosť tém i výtvarných médií. Tento ročník Ceny Oskára Čepana potvrdil veľmi dobrý stav umeleckej produkcie na mladej slovenskej výtvarnej scéne. Po intenzívnej diskusii sa porota dohodla na výbere nasledujúcich štyroch finalistov:

- **Juraj Gábor** vo svojej tvorbe často reaguje na konkrétne miesto, zaujal najmä inštaláciou Zraková pyramída v Súľove.
- **Daniela Krajčová** sa dlhodobo venuje angažovanej a participatívnej tvorbe, do ktorej zapája marginalizované skupiny ako sú napríklad utečenci.
- Umelecká dvojica **Julia Gryboš a Barbora Zentková** zaujala tvorbou formálne komplexných, no často osviežujúco ironických situácií, pri ktorých využívajú noisovú hudbu, či nájdené predmety.
- **Lucia Luptáková** sa aktuálne zaoberá najmä vyjadrením potreby pochopiť vlastnú minulosť a dospievanie v postkomunistckej krajine.

Medzinárodná odborná komisia v sobotu 19. novembra 2016 v Banskej Bystrici, rozhodla že laureátom stávajú duo – **Zentková Barbora + Julia Gryboš**. Rozhodovanie poroty bolo náročné vzhľadom na vysokú mieru nasadenia všetkých umelcov, ktorí pripravili nové dielo špeciálne pre Cenu Oskára Čepana. Na práci Julie Gryboš a Barbory Zentkovej porota ocenila intermediálny prístup a kolaboratívnu prax dvojice, ktorá má poľské a slovenské korene.

I.2 OPEN GALLERY 2016

Pre N-CSU: Christian Potiron, Michaela Kučová, Michaela Gáboríková

Finančne podporili: Fond na podporu umenia, Nadácia Otvorenej Spoločnosti

Nadácia – Centrum súčasného umenia v priebehu 23 rokov pôsobenia vytvorila a realizovala množstvo zásadných projektov na podporu súčasného, prevažne vizuálneho umenia. Jedným z najdlhšie trvajúcich projektov N-CSU je OPEN Gallery

ako priestor pre pravidelnú prezentáciu vizuálnych umelcov v Bratislave. Medzi priority OG patrí podnecovanie vzniku nových diel či iniciácia kooperácie medzi umelcami a kurátormi. Na základe prehĺbenia spolupráce s OSF, ktorá je vlastníkom priestoru OG a dlhodobo sa zameriava na skvalitňovanie občianskej spoločnosti na Slovensku, sa N-CSU rozhodla o posun profilácie OG na prezentovanie inovatívnych výtvarných projektov voľne reflektujúcich aktuálne sociálne a ľudsko-právne situácie.

Počas ceremoniálu COČ v termíne 19.11.2016 bola tiež udelená špeciálna **cena za spoločensky angažované umenie Petrovi Kalmusovi**. Cenu sa Nadácia – Centrum súčasného umenia rozhodla udeliť v spolupráci s Nadáciou otvorenej spoločnosti ako ocenenie umenia, ktoré do verejnej diskusie prináša dôležité spoločenské a politické témy. Na ocenenie nebola možná verejná nominácia, o laureátovi rozhodla porota v zložení Ilona Németh, Lenka Kukurová, Lucia Gregorová Stach, Natália Tomeková (NOS-OSF) a Christian Potiron (NCSU). Na umeleckej práci Petra Kalmusa vyzdvihla najmä dlhodobé angažovanie sa vo veciach verejných a konfrontovanie slovenskej spoločnosti s odvrátenými stránkami našej histórie. Laureát získal finančnú odmenu 500 eur a možnosť realizovať výstavu v Open Gallery. Odhadovaný počet návštevníkov: 120 ľudí na výstavách + 250 ľudí na ceremoniáli

14.09.2016: Výstava „Opakovanie“ - Tomáš Rafa

Vizuálny umelec Tomáš Rafa dlhodobo mapuje spoločenské dianie v stredo a východoeurópskom regióne. Na samostatnej výstave Opakovanie predstaví svoje fotografie a videozáznamy z putovania utečencov Európou a narastania nacionalistických nálad v spoločnosti. Zo svojho rozsiahleho umeleckého archívu Rafa spolu s kurátorkou Lenkou Kukurovou pripravil výber mapujúci udalosti, ktoré ovplyvnili slovenské a európske politické prostredie v uplynulom roku (jún 2015 – jún 2016). V termíne 19.9. sa tiež konala diskusia medzi Tamášou Rafou a Robertom Mihálom, spolu s Lenkou Kukurovou a Michalom Hvoreckým.

15.12. 2016: Výstava „Hranice tolerancie“ - Peter Kalmus

Peter Kalmus na výstave Hranice tolerancie s podtitulom Peter Kalmus prezentuje Bielu vrana ukazuje skutočnú tvár 12 „osobností“ z radov strany Kotleba – Ľudová strana Naše Slovensko. Dielo „12 apoštolov“ vzniklo na základe blogov Jána Benčíka, ktorý sa svojou investigatívnou prácou pustil do demaskovania prívetivej tváre ĽSNS. Kurátorkou výstavy je Lenka Kukurová. Vernisáž sa konala 15.12. a počas otvorenia výstavy sa tiež konala diskusia s oboma laureátmi dvoch dôležitých občianskych ocenení z roku 2016 – Petra Kalmusa, laureáta Ceny za spoločensky angažované umenie, a Jána Benčíka, držiteľa ceny Biela vrana za občiansku statočnosť. Moderuje Ján Orlovský.

I.3 BRATISLAVA ART FESTIVAL – BLAF 2016

Pre N-CSU: Christian Potiron, Michaela Kučova, Zuzana Žurkinová, Zuzana Palicová, Brano Matis

Finančne podporili: Fond na podporu umenia

V spolupráci s: Zuzana Vašková advokátka, Biela NOC, Slovenská národná galéria

Počas šiestich rokov svojej existencie sa projekt BLAF zaradil medzi stabilné podujatia v kultúrnej ponuke Bratislavy. Domnievame sa však, že od jeho založenia sa doba a kultúrne potreby v meste zmenili a je nutné prehĺbiť interakciu verejnosti so súčasným umením. Rok 2016 prinesie začiatok **transformácie podujatia**: program sústredí do jedného dňa (08.10.2016), je dramaturgicky užší, kladie dôraz na vzdelávacie aktivity a začína používať svoj názov len v plnom znení: Bratislava Art Festival.

Bratislava Art Festival stále ponúka príležitosť vybrať sa na cestu za súčasným umením a spoznávať **16 bratislavských galérií a múzeí umenia**. Tie pre návštevníkov pripravili množstvo ernisáží, komentovaných prehliadok a kurátorských výkladov, vzdelávacích akcií pre deti a dospelých, prednášky a diskusie s umelcami, premietanie filmov alebo výtvarne workshopy. Sme radi, že aj tento rok sa festival spája s medzinárodným projektom Biela noc. Ten sa začína, hneď po ukončení Bratislava Art Festivalu a prinesie do mesta množstvo súčasného umenia v podobe svetelných inštalácií.

Významnou súčasťou tohto ročníka je hľadanie formátu nového festivalu súčasného umenia v Bratislave, ktorý by najlepšie odpovedal na súčasné potreby domácej výtvarnej scény a základnou otázkou tak je – BLAF ako ďalej? Hľadať odpoveď na túto otázku sme sa rozhodli spoločne s ďalšími profesionálmi z oblasti výtvarného umenia v rámci otvoreného procesu konzultácie a hľadania možných budúcich partnerov. V období od decembra 2016 do marca 2017 sme uskutočnili malý prieskum, súčasťou boli osobné rozhovory, dotazník a seminár na tému „**BLAF ako ďalej?**“, ktorá sa uskutoční začiatkom roku 2017 (14.03. 2017).

Na projekte sa podieľali tieto galerijné subjekty: Ateliér.EM, ATELIER XIII, ARTotéka gallery, Byt č. 6, Dom Quo Vadis, Dom umenia/Kunsthalle Bratislava, DOT. Contemporary Art Gallery, FLATGALLERY, Galéria mesta Bratislavy, Galéria Nedbalka, Galéria X, Krokus galéria, PHOTOPORT, Satelit, galéria dizajnu SCD a Podkrovie Slovenského múzea dizajnu, TOTO! je galéria, tranzit.sk

II. Informačné centrum:

Nadácia – Centrum súčasného umenia slúži profesionálnej aj laickej verejnosti ako informačné centrum. V rôznych formách ponúka informácie o súčasnom vizuálnom umení, o možnostiach uchádzania sa o granty, sympóziá, semináre, workshopy, štipendiá a podobne, v oblasti súčasného umenia a kultúry.

II.1 KNIŽNICA

Knižnica Nadácie – Centrum súčasného umenia ponúka domáce i zahraničné publikácie i možnosť ich štúdia. Ponúka tiež výstavné katalógy a odborné časopisy, prevažne o súčasnom vizuálnom umení. Knižnica je priebežne dopĺňaná o nové publikácie a je celoročne dostupná profesionálnej i laickej verejnosti v priestoroch Knižnice Slovenskej národnej galérie na Kollárovom námestí 10 v Bratislave.

II.2 DOKUMENTÁCIA

Dokumentácia slovenského vizuálneho umenia 20. storočia je dostupná v dvoch formách:

Comprehensive Documentation prináša komplexne spracované informácie o slovenských umelcoch, aktívnych po roku 1945. V rokoch 1993-1995 vybraní umeleckí historici spracúvali dokumentácie, zahŕňajúce biografické a bibliografické dáta 23 vizuálnych umelcov, ktoré pozostávajú z kópií dôležitých článkov, zoznam samostatných a skupinových výstav, zoznam diel v súkromných aj verejných zbierkach, reprodukcie diel, katalógy, diapozitívy.

Databáza výtvarných umelcov je dokumentáciou slovenských umelcov, pozostávajúcou z biografických a bibliografických údajov, obrázkov, katalógov, foto-dokumentácie umeleckých diel, kópií článkov atď. Databáza obsahuje kontaktné údaje umelcov a je priebežne dopĺňaná. Určená k prezenčnému štúdiu v priestoroch knižnice Slovenskej národnej galérie na Kollárovom námestí 10 v Bratislave.

III. Informačné centrum

III. 1. PREHLAD PRÍJMOV A VÝDAVKY

PREHLAD PRÍJMOV (VÝNOSOV) PODĽA ZDROJOV ICH PÔVODU

v roku 2016

PRÍJMY:	67 937,07
1. Sponzorské dary a príspevky na činnosť N- CSU	52 700,00
mesto Banská Bystrica	700,00
Slovenská národná galéria	2 000,00
Fond na podporu umenia (MK SR)	50 000,00
2. Iné	15 237,07
bankové úroky, zhodnotenie	2 927,74
predaj služieb	5 000,00
tržby z predaja DHM	6 956,25
darované 2%	20,59
Iné výnosy	332,49

V Bratislave dňa 15. mája 2017

Schválil: Christian Potiron

Vypracoval: Christian Potiron

Podklady pripravil: Nadežda Majková

Nadácia - centrum súčasného umenia

CELKOVÉ VÝDAVKY (NÁKLADY) v EUR rok 2016	63 417,59
1. Vyplatené granty práv. a fyz. osobám a náklady na ich zabez.	0,00
2. Vlastné aktivity	47 558,87
Edukačné workshopy	0,00
Cena Oskára Čepana	40 967,07
Bratislava Art Festival - BLAF	3 840,84
Open Gallery	2 750,96
3. Náklady na správu nadácie	15 858,72
ochrana a zhodnotenie majetku nadácie	283,08
prevádzka nadácie	14 152,84
odmena za výkon funkcie správcu	1 422,80
4. Iné náklady	0,00

V Bratislave dňa 18. mája 2017

Schválil: Christian Potiron

Vypracoval: Christian Potiron

Podklady pripravili: Nadežda Majková

SPRÁVNA RADA N-CSU

Ing. Alena Pániková, predsedkyňa Správnej rady
Prof. Zuzana Grindl-Tatárová, ArtD.
Ing. Ingrid Brocková
Mgr. Lucia Gregorova Stach, PhD.
Ing. Martin Barto, CSc
JUDr. Zuzana Budská
Mgr. Bohdana Hromádková

ZAMESTNANCI N-CSU

Christian Potiron, správce nadácie
Naďa Majková, účtovnícka agenda

ADRESA

Nadácia – Centrum súčasného umenia, Bratislava
Hurbanove kasárne, Kollárovo námestie 10, 811 07 Bratislava
www.ncsu.sk
christian.potiron@ncsu.sk